

Kodeks najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa

(2018/C 253/05)

Spis treści

1.	Zakres oraz cel niniejszego kodeksu	15
2.	Stosunek do prawa UE	16
3.	Kontakt przed zgłoszeniem	16
3.1.	Cele	16
3.2.	Zakres	17
3.3.	Terminy	17
3.4.	Treść	17
4.	Podejście „portfel spraw” i wspólnie uzgodnione planowanie	18
4.1.	Podejście „portfel spraw”	18
4.2.	Wspólnie uzgodnione planowanie	18
4.2.1.	Cel i treść	18
4.2.2.	Zakres i terminy	18
5.	Badanie wstępne zgłoszonych środków	19
5.1.	Wnioski o udzielenie informacji	19
5.2.	Uzgodnione zawieszenie badania wstępnego	19
5.3.	Kontakty w celu uzyskania informacji o „aktualnym stanie sytuacji” i kontakty z beneficjentem pomocy	19
6.	Procedura uproszczona w prostych sprawach	19
6.1.	Przypadki, które mogą podlegać procedurze uproszczonej	19
6.2.	Kontakty przedzgłoszeniowe a decyzja dotycząca stosowania procedury uproszczonej	20
6.3.	Zgłoszenie i publikacja krótkiego streszczenia	20
6.4.	Decyzja w formie uproszczonej	20
7.	Formalne postępowanie wyjaśniające	21
7.1.	Publikowanie decyzji i stosownych streszczeń	21
7.2.	Uwagi zainteresowanych stron	21
7.3.	Uwagi państw członkowskich	21
7.4.	Wnioski o dodatkowe informacje od państwa członkowskiego objętego postępowaniem	22
7.5.	Wnioski o udzielenie informacji skierowane do innych źródeł	22
7.6.	Uzasadnione zawieszenie formalnego postępowania wyjaśniającego	22
7.7.	Przyjęcie decyzji ostatecznej i uzasadnione przedłużenie formalnego postępowania wyjaśniającego	22
8.	Dochodzenia dotyczące sektorów gospodarki i instrumentów pomocy	23
9.	Skargi formalne	23
9.1.	Formularz skargi i obowiązek wykazania naruszenia interesów	23
9.2.	Orientacyjne ramy czasowe oraz wynik rozpatrzenia skargi formalnej	23
10.	Plany ewaluacji	24
11.	Monitorowanie	24
12.	Lepsza koordynacja i partnerstwo z państwami członkowskimi	25
13.	Weryfikacja w przyszłości	25

1. ZAKRES ORAZ CEL NINIEJSZEGO KODEKSU

1. W ostatnich latach Komisja wdrożyła program unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa w celu skupienia kontroli pomocy państwa na środkach, które faktycznie wpływają na konkurencję na rynku wewnętrznym, przy jednoczesnym uproszczeniu i usprawnieniu przepisów i procedur. Przyczyniło się to do ułatwienia inwestycji publicznych poprzez upoważnienie państw członkowskich do udzielania wsparcia ze środków publicznych bez uprzedniej kontroli ze strony Komisji oraz przyspieszenie procesu podejmowania decyzji w ramach procedur dotyczących pomocy państwa.
2. W szczególności Komisja przyjęła:
 - zawiadomienie w sprawie pojęcia pomocy państwa („zawiadomienie”) ⁽¹⁾ wyjaśniające, które rodzaje wsparcia ze środków publicznych nie stanowią pomocy państwa. Dotyczy to na przykład finansowania działalności gospodarczej na warunkach rynkowych, inwestycji w infrastrukturę, taką jak koleje, autostrady, śródlądowe drogi wodne i systemy dystrybucji wody, które nie konkurują z podobną infrastrukturą, inwestycji w infrastrukturę na małą skalę i finansowania usług o zasadniczo lokalnym charakterze,
 - ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych ⁽²⁾ umożliwiające państwom członkowskim wdrażanie bez wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję szeregu środków pomocy państwa, które w nikłym stopniu mogą zagrażać konkurencji. Ponad 97 % nowo wdrożonych środków pomocy państwa wchodzi w zakres ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych i w związku z tym wdraża się je bez uprzedniej zgody Komisji ⁽³⁾,
 - zmienione rozporządzenie w sprawie pomocy państwa, w tym przepisy dotyczące rozpatrywania skarg oraz narzędzi służących informowaniu o rynku w celu ukierunkowania kontroli pomocy państwa na przypadki, które w największym stopniu mogą zakłócić konkurencję na rynku wewnętrznym ⁽⁴⁾,
 - szereg decyzji w konkretnych sprawach, potwierdzających, że państwa członkowskie mogą wspierać wiele małych projektów bez kontroli pomocy państwa ze względu na ich lokalny charakter i bardzo ograniczony wpływ na rynek wewnętrzny ⁽⁵⁾.
3. Kontynuowane są wysiłki na rzecz ukierunkowania i usprawnienia unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa. W kontekście wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 Komisja zaproponowała zmianę unijnego rozporządzenia upoważniającego dotyczącego pomocy państwa, aby ułatwić (i) łączenie finansowania UE w formie instrumentów finansowych z finansowaniem państw członkowskich oraz (ii) uproszczenie warunków, na jakich państwa członkowskie mogą wspierać niektóre projekty w ramach funduszy strukturalnych i inwestycyjnych UE ⁽⁶⁾.
4. Aby jak najlepiej wykorzystać te unowocześnione zasady dotyczące pomocy państwa, niniejszy komunikat („Kodeks najlepszych praktyk”) zawiera wskazówki dla państw członkowskich, beneficjentów pomocy i innych zainteresowanych stron na temat tego, jak procedury pomocy państwa funkcjonują w praktyce ⁽⁷⁾. Kodeks ma sprawić, że procedury dotyczące pomocy państwa będą tak przejrzyste, proste, jasne, przewidywalne i terminowe, jak to tylko możliwe. Zastępuje on przyjęty w 2009 r. ⁽⁸⁾ komunikat w sprawie kodeksu najlepszych praktyk i włącza zawiadomienie w sprawie procedury uproszczonej z 2009 r. ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1), z dalszymi zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do pomocy na infrastrukturę portową i infrastrukturę portów lotniczych, progów powodujących obowiązek zgłoszenia pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, a także programów regionalnej pomocy operacyjnej skierowanych do regionów najbardziej oddalonych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 702/2014 w odniesieniu do obliczania kosztów kwalifikowalnych (Dz.U. L 156 z 20.6.2017, s. 1).

⁽³⁾ Prowadzona przez Komisję tabela wyników w dziedzinie pomocy państwa z 2017 r., zawierająca wyniki, tendencje i uwagi ze sprawozdań państw członkowskich UE-28 dotyczących wydatków na pomoc państwa z 2016 r., 29.11.2017, s. 14.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

⁽⁵⁾ Zob. komunikat prasowy Komisji: Pomoc państwa – wytyczne Komisji dotyczące lokalnych środków wsparcia publicznego, które nie stanowią pomocy państwa, IP/16/3141, 21 września 2016 r.; komunikat prasowy Komisji: Pomoc państwa – wytyczne Komisji dotyczące lokalnych środków wsparcia publicznego, które mogą być przyznawane bez uprzedniej zgody Komisji, IP/15/4889, 29 kwietnia 2015 r.

⁽⁶⁾ Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. dotyczące stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa, COM(2018) 398 final – 2018/0222, z 6.6.2018.

⁽⁷⁾ Ponieważ znaczna część środków, których dotyczy zawiadomienie w sprawie procedury uproszczonej, jest obecnie wyłączona z obowiązku zgłaszania pomocy państwa i stosowanie tej procedury jest zatem bardzo ograniczone, zawiadomienie w sprawie procedury uproszczonej zostało włączone do niniejszego kodeksu najlepszych praktyk.

⁽⁸⁾ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa (Dz.U. C 136 z 16.6.2009, s. 13).

⁽⁹⁾ Zawiadomienie Komisji w sprawie uproszczonej procedury rozpatrywania niektórych rodzajów pomocy państwa (Dz.U. C 136 z 16.6.2009, s. 3).

5. Aby osiągnąć cele określone w niniejszym komunikacie i zagwarantować prawidłowe i efektywne stosowanie zasad pomocy państwa, państwa członkowskie i Komisja powinny ściśle współpracować jako partnerzy. W tym kontekście służby Komisji będą nadal oferować kontakty przedzgłoszeniowe dotyczące potencjalnych środków pomocy państwa, których wdrożenie państwa członkowskie rozważają. Będą one współpracować z państwami członkowskimi w celu określenia priorytetów w odniesieniu do procedury rozpatrywania spraw. Ponadto będą one dysponować siecią krajowych koordynatorów i oferować państwom członkowskim wsparcie w postaci wytycznych i szkoleń dotyczących stosowania zasad pomocy państwa. W ramach intensyfikacji wysiłków na rzecz wzmocnienia współpracy i partnerstwa z państwami członkowskimi służby Komisji będą zachęcać państwa członkowskie do dzielenia się między sobą oraz z Komisją doświadczeniami na temat najlepszych praktyk i wyzwań napotkanych przy stosowaniu zasad pomocy państwa.
6. Niniejszy kodeks najlepszych praktyk ma również na celu usprawnienie procedur rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa. Precyzuje on warunki, na podstawie których służby Komisji uznają sprawę za „skargę formalną”, i orientacyjne terminy rozpatrywania skarg formalnych.
7. Szczególne cechy poszczególnych spraw mogą jednak wymagać dostosowania niniejszego kodeksu lub pewnych odstępstw od niego. Specyfika sektorów rybołówstwa i akwakultury oraz działalności w obszarze produkcji podstawowej, wprowadzania do obrotu lub przetwarzania produktów rolnych może również stanowić uzasadnienie dla odstępstwa od niniejszego kodeksu.

2. STOSUNEK DO PRAWA UE

8. Niniejszy kodeks przedstawia i wyjaśnia procedury stosowane przez służby Komisji przy dokonywaniu oceny pomocy państwa. Nie stanowi on wyczerpującego przeglądu unijnych zasad pomocy państwa, tylko powinien być raczej interpretowany w kontekście wszystkich innych dokumentów zawierających te zasady. Kodeks nie wprowadza żadnych nowych praw, poza tymi, które zostały przewidziane w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”), w rozporządzeniu proceduralnym ⁽¹⁾ oraz rozporządzeniu wykonawczym ⁽²⁾ i ich wykładni dokonywanej przez sądy UE. W żaden sposób nie zmienia on również tych praw.

3. KONTAKT PRZED ZGŁOSZENIEM

3.1. Cele

9. Służby Komisji zachęcają państwa członkowskie do kontaktowania się z nimi przed oficjalnym powiadomieniem Komisji o potencjalnych środkach pomocy państwa („kontakty przedzgłoszeniowe”). Te kontakty przedzgłoszeniowe mają kilka celów.
10. Po pierwsze, w trakcie tych kontaktów przedzgłoszeniowych służby Komisji oraz państwa członkowskie mają możliwość omówienia tego, jakie informacje są niezbędne, aby zgłoszenie danego środka pomocy państwa można było uznać za kompletne. W związku z tym kontakty przedzgłoszeniowe zasadniczo prowadzą do lepszych i bardziej kompletnych zgłoszeń. To z kolei przyspiesza rozpatrywanie takich zgłoszeń, co zasadniczo umożliwia Komisji przyjęcie decyzji w terminie dwóch miesięcy od daty powiadomienia ⁽³⁾.
11. Po drugie, w trakcie kontaktów przedzgłoszeniowych służby Komisji i państwa członkowskie mogą omówić aspekty prawne i gospodarcze proponowanego środka w sposób nieformalny i poufny ⁽⁴⁾, zanim środek zostanie formalnie zgłoszony. W szczególności etap przedzgłoszeniowy może stanowić okazję do zajęcia się tymi aspektami proponowanego środka, które mogą nie być w pełni zgodne z zasadami pomocy państwa, w tym w przypadkach, w których konieczne jest wprowadzenie znacznych zmian.
12. Po trzecie, w trakcie etapu przedzgłoszeniowego służby Komisji dokonają pierwszej oceny tego, czy sprawa kwalifikuje się do zastosowania procedury uproszczonej (zob. sekcja 6).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/2282 z dnia 27 listopada 2015 r. (Dz.U. L 325 z 10.12.2015, s. 1).

⁽³⁾ Zob. art. 4 ust. 5 dotyczący decyzji podejmowanych na mocy art. 4 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia proceduralnego. Termin ten nie może być dotrzymany, jeśli służby Komisji muszą przesłać szereg pism z prośbą o udzielenie informacji ze względu na niekompletność zgłoszenia.

⁽⁴⁾ Zgodnie z art. 30 rozporządzenia proceduralnego Komisja zobowiązana jest do zachowania tajemnicy zawodowej we wszystkich postępowaniach dotyczących pomocy państwa. taka praktyka jest zgodna z ogólnym obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej ustanowionym w art. 339 Traktatu.

3.2. Zakres

13. Służby Komisji podejmą kontakt przedzgłoszeniowy, kiedy tylko państwo członkowskie o to poprosi. Służby Komisji stanowczo zalecają, aby państwa członkowskie podejmowały takie kontakty w przypadku spraw, które mają nowe aspekty lub elementy lub których złożoność uzasadnia wcześniejsze nieformalne rozmowy ze służbami Komisji. Kontakty przedzgłoszeniowe mogą być przydatne również dla projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania o dużym znaczeniu dla całej UE, takich jak główne projekty transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), w zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że ich finansowanie może stanowić pomoc państwa.

3.3. Terminy

14. W celu zapewnienia efektywności kontaktów przedzgłoszeniowych państwa członkowskie powinny przekazać służbom Komisji wszelkie informacje konieczne do oceny danej pomocy państwa w formie projektu zgłoszenia. Następnym etapem będą nieformalne kontakty przedzgłoszeniowe, odbywające się zwykle – w celu przyspieszenia procesu – za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonicznie lub w formie telekonferencji. W razie potrzeby lub na wniosek państwa członkowskiego mogą także mieć miejsce spotkania między służbami Komisji a państwem członkowskim.
15. W szczególnie złożonych przypadkach (takich jak te dotyczące pomocy na restrukturyzację czy też dużych lub złożonych środków pomocy indywidualnej) służby Komisji zalecają, by państwa członkowskie jak najwcześniej nawiązywały kontakty przedzgłoszeniowe, aby umożliwić owocną dyskusję. Takie kontakty mogą być również przydatne w niektórych pozornie mniej problematycznych przypadkach do weryfikacji własnej wstępnej oceny danego państwa członkowskiego oraz zgromadzenia informacji potrzebnych służbom Komisji do oceny danej sprawy.
16. Terminy oraz forma kontaktów przedzgłoszeniowych zależą w dużej mierze od stopnia złożoności sprawy. Chociaż takie kontakty mogą trwać wiele miesięcy, nie powinny one zasadniczo trwać dłużej niż sześć miesięcy.
17. Po zakończeniu kontaktów przedzgłoszeniowych państwo członkowskie powinno być w stanie dostarczyć kompletne zgłoszenie. Jeśli służby Komisji uznają, że kontakty przedzgłoszeniowe nie dają oczekiwanych rezultatów, mogą one zamknąć etap przedzgłoszeniowy. Nie uniemożliwia to państwu członkowskiemu ponownego kontaktu przedzgłoszeniowego lub zgłoszenia w odniesieniu do podobnego środka.

3.4. Treść

18. W oparciu o swoje doświadczenie, w szczególności w przypadkach związanych z poważnymi konsekwencjami technicznymi, finansowymi i związanymi z projektem, Komisja zaleca udział w kontaktach przedzgłoszeniowych beneficjentów danych środków. Jednak decyzja o ewentualnym udziale beneficjenta spoczywa na państwie członkowskim.
19. W odniesieniu do środków obejmujących kilka państw członkowskich (na przykład ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania) generalnie zaleca się uczestniczącym państwom członkowskim przeprowadzenie ze sobą rozmów przed wszczęciem kontaktów przedzgłoszeniowych w celu zapewnienia spójnego podejścia do danego środka i opracowania realistycznego harmonogramu.
20. Służby Komisji będą się starały przedstawić państwu członkowskiemu na zakończenie etapu przedzgłoszeniowego nieformalną ocenę wstępną danego środka. Ocena ta obejmuje sporządzone przez służby Komisji niewiążące wskazówki w sprawie kompletności projektu zgłoszenia oraz nieformalną i niewiążącą opinię⁽¹⁾, czy dany środek stanowi pomoc państwa i czy jest on zgodny z rynkiem wewnętrznym.
21. W sprawach, które mają nowe aspekty oraz w sprawach szczególnie złożonych służby Komisji mogą na zakończenie etapu przedzgłoszeniowego nie przedstawić nieformalnej oceny wstępnej. W takich przypadkach, na wniosek państwa członkowskiego, mogą one wskazać na piśmie, jakie dodatkowe informacje należy przedstawić, aby umożliwić im dokonanie oceny przedmiotowego środka.
22. Kontakty przedzgłoszeniowe są dobrowolne i poufne. Nie wpływają one na ocenę sprawy po formalnym zgłoszeniu. W szczególności fakt, że kontakty przedzgłoszeniowe miały miejsce, nie oznacza, że służby Komisji nie mogą zwrócić się do państwa członkowskiego o dostarczenie dalszych informacji po przesłaniu formalnego zgłoszenia.

⁽¹⁾ W związku z tym nie jest ona oficjalnym stanowiskiem Komisji ani o nim nie przesądza.

4. PODEJŚCIE „PORTFEL SPRAW” I WSPÓLNE UZGODNIONE PLANOWANIE

4.1. Podejście „portfel spraw”

23. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do służb Komisji o rozpatrzenie spraw, które uważają za priorytetowe, w bardziej przewidywalnym terminie. W tym celu mogą one skorzystać z proponowanej przez służby Komisji „procedury portfelowej”. Dwa razy w roku ⁽¹⁾ służby Komisji zwracają się do państw członkowskich o poinformowanie, które ze znajdujących się w ich portfelu zgłoszonych spraw uważają one za priorytetowe, a które nie. Jeśli państwa członkowskie chcą uczestniczyć w tej procedurze, powinny w określonym terminie udzielić na ten wniosek odpowiedzi. Po otrzymaniu tych informacji, z należytym uwzględnieniem dostępnych zasobów i innych będących w toku spraw z udziałem wnioskującego państwa członkowskiego, służby Komisji mogą zaproponować dla tych spraw wspólnie uzgodnione planowanie w celu zagwarantowania, że będą one rozpatrywane szybko i w przewidywalny sposób.

4.2. Wspólnie uzgodnione planowanie

4.2.1. Cel i treść

24. Wspólnie uzgodnione planowanie to narzędzie, które można wykorzystać w celu zwiększenia przejrzystości i przewidywalności prawdopodobnego czasu trwania postępowania wyjaśniającego w sprawie pomocy państwa. Umożliwia to również służbom Komisji i państwu członkowskiemu uzgodnienie oczekiwanego harmonogramu postępowania dla konkretnej sprawy, a w niektórych przypadkach również prawdopodobnego przebiegu postępowania. Może to być szczególnie użyteczne w przypadkach, które mają nowe aspekty, które odnoszą się do projektów sieci bazowej TEN-T lub które są złożone pod względem technicznym, pilne lub wrażliwe.

25. W szczególności służby Komisji i państwo członkowskie mogłyby uzgodnić następujące kwestie:

- priorytetowe traktowanie danej sprawy w ramach procedury portfelowej. Jeżeli jest to konieczne do celów planowania lub zarządzania zasobami ⁽²⁾, priorytetowe traktowanie może zostać przyznane w zamian za formalną zgodę państwa członkowskiego na zawieszenie lub przedłużenie terminu rozpatrywania ⁽³⁾ innych spraw z jego portfela,
- jakie informacje ⁽⁴⁾ państwo członkowskie lub beneficjent planowanej pomocy powinni przekazywać służbom Komisji oraz jaki sposób gromadzenia informacji służby Komisji zamierzają w tym przypadku stosować,
- prawdopodobna forma i czas trwania badania sprawy przez służby Komisji po jej zgłoszeniu.

26. Jeśli państwo członkowskie niezwłocznie dostarczy wszystkie uzgodnione informacje, służby Komisji dołożą starań, by dotrzymać w danej sprawie wspólnie ustalonego harmonogramu postępowania wyjaśniającego. Dotrzymanie tego harmonogramu może być jednak niemożliwe w przypadkach, gdy informacje dostarczone przez państwo członkowskie lub strony trzecie budzą dalsze wątpliwości.

4.2.2. Zakres i terminy

27. Wzajemnie uzgodnione planowanie będzie w szczególności stosowane w przypadkach obejmujących bardzo nowatorskie elementy czy też dane szczególnie chronionych lub trudnych z technicznego punktu widzenia. W takich sytuacjach wspólnie uzgodnione planowanie będzie miało miejsce po zakończeniu etapu przedzgłoszeniowego, po czym będzie można dokonać formalnego zgłoszenia.
28. Wspólnie uzgodnione planowanie może również mieć miejsce na początku formalnego postępowania wyjaśniającego. W takich przypadkach państwo członkowskie powinno poprosić o wspólnie uzgodnione planowanie na potrzeby dalszego przebiegu sprawy.

⁽¹⁾ Obecnie pod koniec stycznia i pod koniec września każdego roku.

⁽²⁾ Przykładowo w sprawach, w których instytucje finansowe Unii Europejskiej pełnią rolę funduszu zarządzającego.

⁽³⁾ Zob. art. 4 ust. 5 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁴⁾ Na przykład analizy lub ekspertyzy zewnętrzne.

5. BADANIE WSTĘPNE ZGŁOSZONYCH ŚRODKÓW

5.1. Wnioski o udzielenie informacji

29. Służby Komisji rozpoczynają wstępne badanie każdego zgłoszonego środka po otrzymaniu zgłoszenia. Jeśli potrzebują one po zgłoszeniu środka pomocy dodatkowych informacji, wysyłają one do państwa członkowskiego wnioszek o udzielenie informacji. Ponieważ służby Komisji starają się łączyć wnioski o udzielenie informacji w jedną całość oraz ze względu na to, że kontakty przedzgłoszeniowe powinny gwarantować przekazywanie przez państwa członkowskie kompletnych zgłoszeń⁽¹⁾, jeden kompleksowy wniosek o udzielenie informacji będzie zazwyczaj wystarczający. Taki wniosek precyzuje, jakie informacje są potrzebne, i będzie on zwykle przesyłany w ciągu czterech tygodni od otrzymania formalnego zgłoszenia.
30. Po otrzymaniu odpowiedzi państwa członkowskiego służby Komisji mogą mieć dodatkowe pytania, w zależności od treści odpowiedzi, a także od charakteru sprawy. Nie musi to jednak oznaczać, że Komisja ma poważne trudności z przeprowadzeniem oceny danego przypadku.
31. Jeżeli państwo członkowskie nie dostarczy żądanych informacji w określonym terminie, Komisja wysła przypomnienie. Jeżeli po pierwszym piśmie monitującym państwo członkowskie nadal nie przekazuje wymaganych informacji, służby Komisji informują państwo członkowskie, że zgłoszenie uważa się za wycofane⁽²⁾, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Jeżeli zgłoszenie uważa się za wycofane, państwo członkowskie może ponownie zgłosić środek, dołączając brakujące informacje.
32. Gdy spełnione są warunki wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja zasadniczo wszczyna to postępowanie najpóźniej po dwóch turach pytań. Jednakże w niektórych przypadkach przed wszczęciem formalnego postępowania wyjaśniającego może zostać wysłanych więcej wniosków o udzielenie informacji, w zależności od charakteru sprawy oraz kompletności i stopnia złożoności przedstawionych przez państwo członkowskie informacji.

5.2. Uzgodnione zawieszenie badania wstępnego

33. Komisja może zawiesić badanie wstępne, na przykład gdy państwo członkowskie wnosi o zawieszenie w celu zmiany środka pomocy, aby dostosować go do obowiązujących zasad pomocy państwa, lub też w drodze porozumienia.
34. Okres zawieszenia uzgadniany jest z wyprzedzeniem. Jeżeli państwo członkowskie nie przedłoży do końca tego okresu kompletnego zgłoszenia zgodnego z zasadami pomocy państwa, służby Komisji będą kontynuować procedurę od punktu, w którym została ona zawieszona. Służby Komisji informują wtedy zazwyczaj państwo członkowskie, że zgłoszenie uważa się za wycofane, lub bezzwłocznie rozpoczynają formalne postępowanie wyjaśniające ze względu na poważne wątpliwości co do tego, czy środek pomocy jest zgodny z zasadami pomocy państwa, a w związku z tym z rynkiem wewnętrznym.

5.3. Kontakty w celu uzyskania informacji o „aktualnym stanie sytuacji” i kontakty z beneficjentem pomocy

35. Na wniosek państwa członkowskiego służby Komisji poinformują państwo członkowskie, na jakim etapie znajduje się badanie wstępne zgłoszenia.
36. Państwo członkowskie może zdecydować o włączeniu beneficjenta planowanego (indywidualnego) środka pomocy państwa do kontaktów informacyjnych z Komisją dotyczących stanu sytuacji, w szczególności w przypadkach, gdy zainicjują poważne techniczne, finansowe lub inne związane z projektem powody. Służby Komisji zalecają, aby beneficjent uczestniczył w takich kontaktach. Jednak decyzja o ewentualnym udziale beneficjenta spoczywa na państwie członkowskim.

6. PROCEDURA UPROSZCZONA W PROSTYCH SPRAWACH

6.1. Przypadki, które mogą podlegać procedurze uproszczonej

37. Jeżeli sprawa jest prosta i spełnione są określone warunki, Komisja może się zgodzić na rozpatrzenie jej w ramach procedury uproszczonej. W takich przypadkach Komisja doloży wszelkich starań, by w ciągu 25 dni od daty zgłoszenia przyjąć decyzję w formie uproszczonej stwierdzającą, że zgłoszony środek nie stanowi pomocy, lub decyzję o niewnoszeniu zastrzeżeń⁽³⁾.

⁽¹⁾ O ile w ramach wspólnie uzgodnionego planowania nie uzgodniono inaczej.

⁽²⁾ Na podstawie art. 5 ust. 3 rozporządzenia proceduralnego.

⁽³⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lub art. 4 ust. 3 rozporządzenia proceduralnego.

38. W przypadku gdy państwo członkowskie wystąpi o zastosowanie procedury uproszczonej, służby Komisji podejmą decyzję, czy dana sprawa się do tego kwalifikuje. Może to w szczególności dotyczyć przypadków, kiedy środek jest wystarczająco podobny do innych środków, które zostały zatwierdzone w co najmniej trzech decyzjach przyjętych przez Komisję w ciągu ostatnich dziesięciu lat poprzedzających kontakt przedzgłoszeniowy (zwanych dalej „decyzjami poprzedzającymi”). Aby zdecydować, czy dany środek jest wystarczająco podobny do tych ocenianych w decyzjach poprzedzających, służby Komisji przeanalizują wszystkie mające zastosowanie warunki merytoryczne i proceduralne, w szczególności cele i ogólną strukturę środka, rodzaje beneficjentów, koszty kwalifikowalne, pułapy indywidualnego zgłoszenia, poziomy intensywności pomocy i stosowane premie (jeśli takie występują), przepisy dotyczące kumulacji, efekt zachęty i wymogi dotyczące przejrzystości.
39. Na ogół w przypadku gdy można się powołać na co najmniej trzy decyzje poprzedzające, jest oczywiste, że środek nie stanowi pomocy lub że jest on zgodny z rynkiem wewnętrznym. Niemniej jednak może tak nie być w pewnych okolicznościach, na przykład jeżeli Komisja poddała decyzje poprzedzające ponownej ocenie w oparciu o najnowsze orzecznictwo. Jako że takie przypadki należy dokładnie zbadać, służby Komisji będą zazwyczaj odmawiać zastosowania procedury uproszczonej.
40. Służby Komisji mogą również odmówić zastosowania procedury uproszczonej w przypadkach, gdy środek pomocy mógłby przynieść korzyści przedsiębiorstwu, które zobowiązane jest do zwrotu pomocy państwa, którą Komisja uznała za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym⁽¹⁾.

6.2. Kontakty przedzgłoszeniowe a decyzja dotycząca stosowania procedury uproszczonej

41. Służby Komisji wyrażą zgodę na stosowanie procedury uproszczonej jedynie w przypadkach, kiedy w sprawie przedmiotowego środka miały miejsce kontakty przedzgłoszeniowe. W związku z tym państwo członkowskie powinno przekazać wstępną wersję formularza zgłoszeniowego, zawierającą wszystkie istotne informacje, w tym odniesienia do decyzji poprzedzających, oraz streszczenie projektu zgłoszenia⁽²⁾, które przeznaczone jest do opublikowania na stronie internetowej DG ds. Konkurencji.
42. Służby Komisji stosują procedurę uproszczoną jedynie w przypadku, kiedy uznają, że formularz powiadomienia jest co do zasady kompletny. Oznacza to, że służby Komisji w zasadzie powinny dysponować wystarczającymi informacjami pozwalającymi zatwierdzić środek, jeśli państwo członkowskie oprze swoje zgłoszenie na wstępnej wersji formularza zgłoszeniowego, zawierającej wyniki kontaktów przedzgłoszeniowych.

6.3. Zgłoszenie i publikacja krótkiego streszczenia

43. Termin 25 dni na przyjęcie decyzji w formie uproszczonej (zob. pkt 38) rozpoczyna bieg z chwilą dokonania zgłoszenia przez państwo członkowskie. W procedurze uproszczonej stosowany jest standardowy formularz zgłoszeniowy⁽³⁾.
44. Po otrzymaniu powiadomienia służby Komisji publikują na stronie internetowej DG ds. Konkurencji krótkie streszczenie zgłoszenia⁽⁴⁾ i informację o tym, że środek pomocy może kwalifikować się do procedury uproszczonej. Następnie zainteresowane strony będą miały 10 dni roboczych na przedstawienie uwag, w szczególności dotyczących okoliczności, które mogą wymagać bardziej szczegółowej analizy. Jeżeli zainteresowana strona zgłasza obawy, które na pierwszy rzut oka wydają się zasadne, służby Komisji stosują procedurę normalną. Poinformują o tym państwo członkowskie i zainteresowane strony.

6.4. Decyzja w formie uproszczonej

45. W przypadku gdy stosowana jest procedura uproszczona, Komisja wydaje zazwyczaj decyzję w formie uproszczonej. Komisja dołoży wszelkich starań, aby w ciągu 25 dni roboczych od zgłoszenia wydać decyzję stwierdzającą, że środek będący przedmiotem zgłoszenia nie stanowi pomocy państwa, lub decyzję o niewnoszeniu zastrzeżeń⁽⁵⁾.
46. Decyzja w formie uproszczonej zawiera krótkie streszczenie publikowane w momencie zgłoszenia i krótką ocenę środka na podstawie art. 107 ust. 1 Traktatu oraz, w stosownych przypadkach, wzmiankę o tym, że jest ona zgodna z wcześniejszą praktyką decyzyjną Komisji. Jawna wersja decyzji zostanie opublikowana na stronie internetowej DG ds. Konkurencji.

⁽¹⁾ Na podstawie sprawy dotyczącej obowiązku zwrotu publicznej pomocy państw członkowskich, zob. wyrok ETS z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, ECLI:EU:C:1994:90.

⁽²⁾ Załącznik do niniejszego kodeksu najlepszych praktyk

⁽³⁾ Załącznik I do rozporządzenia wykonawczego.

⁽⁴⁾ Streszczenie to opiera się na standardowym formularzu w załączniku do niniejszego kodeksu najlepszych praktyk.

⁽⁵⁾ W oparciu o art. 4 ust. 2 lub art. 4 ust. 3 rozporządzenia proceduralnego.

7. FORMALNE POSTĘPOWANIE WYJAŚNIAJĄCE

47. Komisja ma na celu poprawę przejrzystości, przewidywalności oraz efektywności rozpatrywania spraw złożonych poddawanych formalnemu postępowaniu wyjaśniającemu. W tym celu będzie ona efektywnie wykorzystywać wszystkie środki proceduralne, którymi dysponuje na podstawie rozporządzenia proceduralnego.

7.1. Publikowanie decyzji i stosownych streszczeń

48. Komisja stara się publikować decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego („decyzja o wszczęciu postępowania”), wraz ze stosownym streszczeniem⁽¹⁾, w terminie dwóch miesięcy od daty jej przyjęcia, w przypadkach gdy państwo członkowskie nie zwraca się o usunięcie z decyzji poufnych informacji.

49. W przypadku braku porozumienia między Komisją a państwem członkowskim co do usunięcia poufnych informacji z decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zastosuje zasady zawarte w komunikacie w sprawie tajemnicy służbowej⁽²⁾ i opublikuje decyzję tak szybko, jak to możliwe, po jej przyjęciu⁽³⁾. Ta sama praktyka ma zastosowanie w odniesieniu do publikacji wszystkich decyzji ostatecznych⁽⁴⁾.

7.2. Uwagi zainteresowanych stron

50. Zainteresowane strony, w tym beneficjent pomocy, mogą przedstawić uwagi w sprawie decyzji o wszczęciu postępowania w ciągu jednego miesiąca od daty jej publikacji⁽⁵⁾. Służby Komisji nie będą co do zasady przedłużać tego terminu ani akceptować uwag po terminie⁽⁶⁾. Służby Komisji mogą przyznać przedłużenie terminu jedynie w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, na przykład gdy zainteresowana strona ma zamiar przedstawić szczególnie obszerne informacje faktyczne lub jeżeli miały miejsce kontakty z zainteresowanymi stronami przed upływem terminu.

51. W bardzo złożonych sprawach służby Komisji mogą przesłać kopię decyzji o wszczęciu postępowania zainteresowanym stronom, w tym stowarzyszeniom handlowym lub biznesowym, i poprosić ich o przedstawienie uwag dotyczących określonych aspektów danej sprawy⁽⁷⁾. Współpraca zainteresowanych stron jest dobrowolna. W swoim piśmie służby Komisji wezwą zainteresowane strony do udzielenia odpowiedzi w terminie jednego miesiąca, aby zapewnić efektywność procedury. Komisja prześle takie samo wezwanie do przedstawienia uwag beneficjentowi pomocy.

52. W celu poszanowania prawa do obrony⁽⁸⁾ służby Komisji przekażą jawną wersję wszelkich uwag otrzymanych od zainteresowanych stron danemu państwu członkowskiemu i wezwie je do udzielenia odpowiedzi w ciągu jednego miesiąca. Jeżeli nie będzie żadnych uwag zainteresowanych stron, służby Komisji poinformują o tym państwo członkowskie.

53. Służby Komisji wzywają państwa członkowskie do zaakceptowania uwag zainteresowanych stron w ich oryginalnych wersjach językowych, aby mogły one zostać przekazane tak szybko, jak to możliwe. Niemniej jednak, jeżeli państwo członkowskie zwróci się z odpowiednim wnioskiem, służby Komisji zapewnią tłumaczenie. Może to skutkować wydłużeniem procedury.

7.3. Uwagi państw członkowskich

54. Służby Komisji dokładają starań, by zakończyć formalne postępowanie wyjaśniające tak szybko, jak to możliwe. Dlatego też stosują się one ściśle do terminów określonych w rozporządzeniu proceduralnym. Jeżeli państwo członkowskie nie przedstawi uwag do decyzji o wszczęciu postępowania lub do uwag stron trzecich w terminie jednego miesiąca⁽⁹⁾, jeśli wniosek państwa członkowskiego jest uzasadniony, Komisja może przedłużyć ten termin o dodatkowy miesiąc, informując, że kolejne przedłużenie tego terminu nie będzie możliwe, chyba że zaistnieją nadzwyczajne okoliczności. Jeżeli państwo członkowskie nie prześle wystarczającej i miarodajnej odpowiedzi, Komisja może podjąć decyzję na podstawie dostępnych jej informacji⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Celem tzw. „stosownego streszczenia” jest krótkie podsumowanie powodów, dla których Komisja Europejska podjęła decyzję o wszczęciu postępowania. Stosowne streszczenie tłumaczone jest na wszystkie języki urzędowe UE i publikowane wraz z pełnym tekstem decyzji o wszczęciu postępowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

⁽²⁾ Komunikat Komisji w sprawie tajemnicy służbowej w decyzjach dotyczących pomocy państwa (Dz.U. C 297 z 9.12.2003, s. 6).

⁽³⁾ Zgodnie z pkt 33 komunikatu w sprawie tajemnicy służbowej.

⁽⁴⁾ Zgodnie z pkt 34 komunikatu w sprawie tajemnicy służbowej.

⁽⁵⁾ Art. 6 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁶⁾ Bez uszczerbku dla art. 12 ust. 1 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁷⁾ Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Komisja uprawniona jest do przesłania decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego określonym zainteresowanym stronom; zob. np. sprawa T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2004:222, pkt 195; sprawy połączone C-74/00 P oraz C-75/00 P, Falck Spa i in. przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:2002:524, pkt 83.

⁽⁸⁾ I zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁹⁾ Art. 6 ust. 1 rozporządzenia proceduralnego.

⁽¹⁰⁾ Zgodnie z art. 9 ust. 7 i art. 15 ust. 1 rozporządzenia proceduralnego.

55. Jeżeli w przypadku dotyczącym niezgodnej z prawem pomocy (to jest nowej pomocy wprowadzonej w życie z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu) brakuje informacji, które są Komisji niezbędne do podjęcia ostatecznej decyzji, Komisja może wydać nakaz udzielenia informacji⁽¹⁾, żądając od państwa członkowskiego jej dostarczenia. Jeżeli państwo członkowskie nie prześle odpowiedzi w wyznaczonym czasie, Komisja może podjąć decyzję na podstawie dostępnych jej informacji.

7.4. Wnioski o dodatkowe informacje od państwa członkowskiego objętego postępowaniem

56. W szczególnie złożonych przypadkach, po otrzymaniu od państwa członkowskiego uwag na temat decyzji o wszczęciu postępowania, może zająć potrzeba wysłania przez Komisję kolejnego wniosku o udzielenie informacji. Termin na odpowiedź państwa członkowskiego wynosi zwykle jeden miesiąc.

57. Jeżeli państwo członkowskie nie udzieli odpowiedzi w wyznaczonym terminie, służby Komisji wyślą przypomnienie, wyznaczając ostateczny termin, który wynosi zazwyczaj 20 dni roboczych. Poinformują one również państwo członkowskie, że w przypadku braku stosownej odpowiedzi w wyznaczonym terminie Komisja ma do dyspozycji kilka wariantów działania, w zależności od specyfiki danej sprawy. Może ona stwierdzić, że zgłoszenie zostało wycofane⁽²⁾. Może wysłać wniosek o udzielenie informacji do innych źródeł⁽³⁾. W przypadkach dotyczących pomocy niezgodnej z prawem Komisja może wydać nakaz udzielenia informacji. Może ona również podjąć decyzję na podstawie dostępnych jej informacji⁽⁴⁾.

7.5. Wnioski o udzielenie informacji skierowane do innych źródeł

58. Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego w przypadkach, w których zostało formalnie stwierdzone, że dane państwo członkowskie nie przedstawiło wystarczających informacji w toku badania wstępnego, Komisja może wystosować wniosek o udzielenie informacji do źródeł innych niż to państwo członkowskie⁽⁵⁾.

59. Jeżeli służby Komisji pragną zwrócić się o informacje do beneficjenta pomocy, muszą one uzyskać wyraźną zgodę państwa członkowskiego. Państwo członkowskie ma zwykle bardzo krótki termin na odpowiedź na taki wniosek.

60. Służby Komisji działają z poszanowaniem zasady proporcjonalności⁽⁶⁾ i zwracają się do innych źródeł o informacje tylko wtedy, gdy strony te takimi informacjami dysponują. Na dostarczenie informacji zainteresowane strony będą miały rozsądny termin, zazwyczaj nie więcej niż jeden miesiąc.

61. Oprócz wniosków o informacje z innych źródeł Komisja ma również uprawnienia do badania i gromadzenia informacji w oparciu o orzecznictwo sądów unijnych⁽⁷⁾. Szczególne zasady dotyczące wniosków o informacje z innych źródeł nie mają na te uprawnienia wpływu.

7.6. Uzasadnione zawieszenie formalnego postępowania wyjaśniającego

62. Służby Komisji zawieszają formalne postępowanie wyjaśniające jedynie w wyjątkowych okolicznościach i w porozumieniu z danym państwem członkowskim. Mogłoby to mieć miejsce wtedy, gdy państwo członkowskie zwraca się z prośbą o zawieszenie, aby dostosować swój projekt do zasad pomocy państwa, lub w przypadku gdy wyrok w będącej w toku sprawie przed sądem UE może mieć wpływ na ocenę danej sprawy.

63. Formalne zawieszenie zostanie zazwyczaj przyznane jedynie raz, na okres ustalony z góry przez służby Komisji i państwo członkowskie.

7.7. Przyjęcie decyzji ostatecznej i uzasadnione przedłużenie formalnego postępowania wyjaśniającego

64. Komisja dokłada zawsze starań, aby jak najszybciej przyjąć ostateczną decyzję, a w miarę możliwości w terminie do 18 miesięcy od wszczęcia procedury⁽⁸⁾. Termin ten może zostać przedłużony na podstawie porozumienia między służbami Komisji a państwem członkowskim. Przedłużenie może być uzasadnione, jeżeli sprawa dotyczy nowej pomocy lub podnosi nowe kwestie prawne.

65. Aby zapewnić dotrzymanie tego 18-miesięcznego terminu, Komisja dołoży starań, aby przyjąć ostateczną decyzję nie później niż 6 miesięcy po przedłożeniu ostatniej informacji lub po upływie ostatniego terminu.

⁽¹⁾ Art. 12 rozporządzenia proceduralnego.

⁽²⁾ Art. 5 ust. 3 rozporządzenia proceduralnego.

⁽³⁾ Art. 7 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁴⁾ Art. 9 ust. 7 i art. 15 ust. 1 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁵⁾ Przykładowo w sprawie T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2004:222, Sąd Pierwszej Instancji uznał w sposób dorozumiany, że Komisja miała prawo do zadawania pytań jednemu z przedsiębiorstw, które zgłosiły uwagi w następstwie decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Podobnie w sprawie T-296/97, Alitalia przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2000:289, Sąd Pierwszej Instancji również w sposób dorozumiany uznał, że Komisja mogła, za pośrednictwem wyznaczonych przez siebie ekspertów, skontaktować się z inwestorami instytucjonalnymi w celu oceny warunków inwestycji państwa włoskiego w spółkę Alitalia.

⁽⁶⁾ Art. 9 ust. 6 rozporządzenia proceduralnego. Zgodnie z art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia Komisja nie jest związana takim terminem w przypadku pomocy niezgodnej z prawem.

8. DOCHODZENIA DOTYCZĄCE SEKTORÓW GOSPODARKI I INSTRUMENTÓW POMOCY

66. Komisja jest uprawniona do przeprowadzania badań sektorowych, w których będzie działać z poszanowaniem zasady proporcjonalności⁽¹⁾. Na koniec takiego badania Komisja opublikuje sprawozdanie dotyczące wyników swojego dochodzenia na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji. Komisja poinformuje zainteresowane państwa członkowskie i zwróci się do nich, a także do innych zainteresowanych stron o przedstawienie uwag do sprawozdania w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc.
67. Informacje uzyskane z badań sektorowych mogą być wykorzystywane w ramach procedur pomocy państwa i mogą prowadzić do wszczęcia przez Komisję z własnej inicjatywy dochodzeń w sprawie pomocy państwa.

9. SKARGI FORMALNE

68. Służby Komisji dążą do jak najskuteczniejszego i jak najbardziej przejrzystego rozpatrywania skarg złożonych przez zainteresowane strony, z wykorzystaniem opisanych poniżej najlepszych praktyk.

9.1. Formularz skargi i obowiązek wykazania naruszenia interesów

69. Zgodnie z art. 1 lit. h) rozporządzenia proceduralnego pojęcie zainteresowanych stron oznacza którekolwiek państwo członkowskie oraz jakiegokolwiek osoby, przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, na interesy których może mieć wpływ przyznanie pomocy, w szczególności beneficjentów pomocy, konkurujące ze sobą przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia handlowe. Zainteresowane strony, które pragną złożyć do Komisji skargę formalną, powinny wypełnić formularz skargi⁽²⁾ i dostarczyć wszelkie wymagane informacje, wraz z wersją skargi nieopatrzoną klauzulą poufności⁽³⁾. Jeśli formularz skargi jest kompletny, a składająca skargę strona wykazuje, zgodnie z art. 1 lit. h) rozporządzenia proceduralnego⁽⁴⁾, że w wyniku przyznania pomocy jej interesy mogłyby zostać naruszone, służby Komisji rejestrują sprawę jako skargę formalną.
70. W przypadku gdy składająca skargę strona nie dostarczy wszystkich informacji wymaganych w formularzu skargi lub nie wykaże, że ma w danej sprawie interes, służby Komisji będą traktować skargę jako informacje dotyczące rynku⁽⁵⁾. Służby Komisji poinformują o tym składającą skargę stronę. Informacje dotyczące rynku mogą prowadzić do przeprowadzenia przez Komisję dalszego postępowania wyjaśniającego.

9.2. Orientacyjne ramy czasowe oraz wynik rozpatrzenia skargi formalnej

71. Służby Komisji dokładają starań, aby zbadać skargę formalną w niewiążącym terminie dwunastu miesięcy od chwili, kiedy została ona zarejestrowana. Dochodzenie może się wydłużyć ze względu na okoliczności sprawy, przykładowo jeżeli służby Komisji muszą zwrócić się do skarżącego, państwa członkowskiego lub stron trzecich o udzielenie dalszych informacji.
72. Jeżeli skarga jest nieuzasadniona, służby Komisji postarają się poinformować skarżącego w ciągu dwóch miesięcy od jej zarejestrowania, że nie ma wystarczających podstaw do zajęcia w danej sprawie stanowiska. Zwrócą się one do skarżącego o przedstawienie dalszych istotnych uwag w terminie jednego miesiąca. Jeżeli skarżący nie przedstawi dodatkowych uwag w wyznaczonym terminie, skarga uznana zostanie za wycofaną.
73. W przypadku skarg dotyczących pomocy zatwierdzonej lub środków pomocy, które nie muszą być zgłaszane, służby Komisji będą także dokładać starań, aby udzielić skarżącemu odpowiedzi w ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania skargi.

⁽¹⁾ Art. 25 rozporządzenia proceduralnego.

⁽²⁾ Załącznik IV do rozporządzenia wykonawczego.

⁽³⁾ Zob. art. 24 ust. 2 rozporządzenia proceduralnego.

⁽⁴⁾ „Zainteresowana strona” oznacza którekolwiek państwo członkowskie oraz jakiegokolwiek osoby, przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, na których interesy może mieć wpływ przyznanie pomocy, w szczególności beneficjentów pomocy, konkurujące ze sobą przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia handlowe.

⁽⁵⁾ Jak wyjaśniono w motywie 32 preambuły do rozporządzenia proceduralnego, „[w] celu zapewnienia jakości skarg wnoszonych do Komisji i jednocześnie przejrzystości i pewności prawa, należy określić warunki, które powinna spełniać skarga, aby można było uznać, że Komisja otrzymała informacje dotyczące domniemanej pomocy niezgodnej z prawem oraz nadać bieg badaniu wstępnemu. Skargi niespełniające tych warunków powinny być traktowane jako ogólne informacje dotyczące rynku i nie powinny w każdym przypadku powodować wszczęcia dochodzenia z urzędu”.

74. W zależności od obciążenia pracą i korzystając ze swojego prawa do określania priorytetów w postępowaniach wyjaśniających⁽¹⁾, służby Komisji dołożą starań, aby w ciągu dwunastu miesięcy od dnia zarejestrowania skargi wykonać jedną z następujących czynności:
- przyjąć decyzję⁽²⁾ i przesłać kopię skarżącemu,
 - wysłać do skarżącego pismo, określające ich wstępną opinię na temat środka pomocy na podstawie dostępnych informacji („pismo w sprawie wstępnej oceny”); pismo to nie stanowi oficjalnego stanowiska Komisji.
75. W przypadku gdy pismo w sprawie wstępnej oceny zawiera wstępne stwierdzenie, że nie ma miejsca pomoc niezgodna ze wspólnym rynkiem, skarżący może przedstawić swoje uwagi w ciągu jednego miesiąca. Jeżeli skarżący nie przedstawi uwag w wyznaczonym terminie, skarga uznana zostanie za wycofaną.
76. Jeżeli skarga dotyczy pomocy przyznanej niezgodnie z prawem, Komisja przypomni skarżącemu, iż możliwe jest rozpoczęcie postępowania przed sądem krajowym, który może zarządzić zawieszenie lub zwrot takiej pomocy⁽³⁾. Służby Komisji mogą uznać skargi formalne dotyczące środków pomocy, które zostały zaskarżone przed sądami krajowymi, za sprawy o niskim priorytecie na czas trwania postępowania krajowego.
77. Służby Komisji będą zazwyczaj, choć nie zawsze, przekazywać jawną wersję uzasadnionych skarg państwom członkowskim celem uzyskania od nich uwag. Służby Komisji będą zachęcać zainteresowane państwo członkowskie do przestrzegania terminów przedstawiania uwag oraz dostarczania informacji na temat skarg. Skargi będą normalnie wysłane do państwa członkowskiego w oryginalnej wersji językowej. Niemniej jednak, jeżeli państwo członkowskie złoży odpowiedni wniosek, służby Komisji zapewnią tłumaczenie. Może to skutkować wydłużeniem procedury.
78. Służby Komisji będą regularnie informować państwa członkowskie i skarżących o rozpatrywaniu lub zamknięciu skarg.

10. PLANY EWALUACJI

79. Pozytywne skutki pomocy państwa powinny przewyższać jej potencjalne negatywne skutki dla konkurencji i dla wymiany handlowej. Aby to zagwarantować, Komisja zachęca do efektywnej oceny *ex post* programów pomocy, które mogą prowadzić do znacznych zakłóceń konkurencji. Dotyczy to programów pomocy o dużym budżecie lub nowych cechach, a także programów na rynkach, na których oczekiwane są istotne zmiany rynkowe, technologiczne lub regulacyjne. Służby Komisji podejmą w trakcie etapu przedzgłoszeniowego decyzję, czy ocena jest konieczna. Poinformują one o tym dane państwo członkowskie tak szybko, jak to możliwe, aby dysponowało ono wystarczającym czasem na przygotowanie planu oceny.
80. W odniesieniu do programów, które muszą być oceniane na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych⁽⁴⁾, państwo członkowskie musi wysłać Komisji swój plan oceny w ciągu 20 dni roboczych od wejścia w życie danego programu. Komisja dokona ewaluacji planu oceny i – jeśli spełnia on warunki – zatwierdzi plan tak szybko, jak to możliwe. Następnie przedłuży ona również okres, przez który program będzie mógł być wdrażany zgodnie z ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń blokowych.
81. W przypadku zgłoszonych programów, które muszą podlegać ocenie, państwo członkowskie musi przedstawić Komisji plan oceny w tym samym czasie co zgłoszenie. Komisja dokona ewaluacji planu oceny wraz z ewaluacją samego programu, a jej decyzja będzie obejmować zarówno plan oceny, jak i program pomocy. Wszystkie wymogi proceduralne wynikające z rozporządzenia proceduralnego mają w pełni zastosowanie.

11. MONITOROWANIE

82. Komisja śledzi na bieżąco wszystkie systemy pomocy, które istnieją w państwach członkowskich⁽⁵⁾. Przegląd ten odbywa się we współpracy z państwami członkowskimi, które powinny dostarczać Komisji⁽⁶⁾ wszelkie niezbędne informacje.

⁽¹⁾ Sprawa T-475/04, Bouygues SA przeciw Komisji, ECLI:EU:T:2007:196, pkt 158 i 159.

⁽²⁾ Art. 4 rozporządzenia proceduralnego.

⁽³⁾ Zob. komunikat Komisji w sprawie egzekwowania prawa dotyczącego pomocy państwa przez sądy krajowe (Dz.U. C 85 z 9.4.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Art. 1 ust. 2 lit. a) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych wyklucza z zakresu wyłączeń grupowych programy pomocy z rocznym budżetem przekraczającym 150 mln EUR po sześciu miesiącach od daty ich wejścia w życie, chyba że Komisja przedłużyła obowiązywanie tego okresu po zatwierdzeniu planu oceny.

⁽⁵⁾ Na podstawie art. 108 ust. 1 Traktatu.

⁽⁶⁾ Zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia proceduralnego.

83. Od zapoczątkowania inicjatywy unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa państwa członkowskie mają większe możliwości przyznawania pomocy bez konieczności jej zgłaszania do Komisji, głównie dlatego, że obecnie ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych ma zastosowanie do większej liczby środków. Aby zagwarantować, że środki te będą zgodne z zasadami w całej UE, coraz ważniejsze jest, aby Komisja monitorowała sposób, w jaki państwa członkowskie wdrażają istniejące lub objęte wyłączeniem programy pomocy. W związku z tym służby Komisji ustanowiły coroczny proces monitoringu, podczas którego dokonują wyboru próby przypadków pomocy państwa do dalszej analizy.
84. Służby Komisji sprawdzają zarówno zgodność wybranych programów z ich podstawą prawną, jak i ich realizację ⁽¹⁾.
85. Niezbędne informacje dla przeprowadzenia monitoringu służby Komisji uzyskują wysyłając do państw członkowskich wnioski o udzielenie informacji. Państwa członkowskie mają zazwyczaj 20 dni roboczych na udzielenie odpowiedzi na te wnioski. W uzasadnionych przypadkach, na przykład w razie wyjątkowo dużej ilości informacji, które mają zostać dostarczone, okres ten może być dłuższy.
86. Jeżeli dostarczone informacje nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy dany środek jest właściwie przygotowany i wdrożony, służby Komisji będą wysyłać do państwa członkowskiego dodatkowe wnioski o udzielenie informacji.
87. Służby Komisji będą dążyć do zakończenia procesu monitoringu pomocy państwa w terminie 12 miesięcy od daty pierwszego wniosku o udzielenie informacji i powiadomią państwo członkowskie o jego wyniku.

12. LEPSZA KOORDYNACJA I PARTNERSTWO Z PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI

88. Od zapoczątkowania inicjatywy unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa państwa członkowskie mają większą odpowiedzialność za kontrolę pomocy państwa i większe możliwości przyznawania pomocy bez konieczności jej zgłaszania do Komisji. Dlatego też współpraca między Komisją a państwami członkowskimi w zakresie stosowania nowych zasad pomocy państwa staje się coraz bardziej istotna.
89. Aby ułatwić bliższe kontakty robocze z państwami członkowskimi, służby Komisji uruchomiły kilka grup roboczych z udziałem przedstawicieli zarówno państw członkowskich, jak i Komisji. Te grupy robocze spotykają się regularnie i mają na celu wymianę informacji na temat praktycznych aspektów i zdobytych doświadczeń w stosowaniu zasad pomocy państwa. Służby Komisji zapewniają obsługę sekretariatu grup roboczych.
90. Ponadto służby Komisji są również gotowe do wspierania państw członkowskich, na przykład poprzez nieformalne wskazówki dotyczące interpretacji nowych przepisów. Służby Komisji starają się również zapewnić państwom członkowskim sesje szkoleniowe na temat pomocy państwa, jeżeli państwa członkowskie o to poproszą.
91. W celu ułatwienia codziennych kontaktów z państwami członkowskimi służby Komisji ustanowiły również sieć krajowych koordynatorów. Krajowy koordynator jest punktem kontaktowym dla państw członkowskich pragnących skontaktować się ze służbami Komisji w kwestii rozpatrywania spraw i innych aspektów związanych ze stosowaniem zasad pomocy państwa. Krajowi koordynatorzy powinni otrzymywać kopie elektronicznej wymiany informacji dotyczącej kwestii przekrojowych, zwłaszcza w przypadku stosowania podejścia „portfel spraw”.

13. WERYFIKACJA W PRZYSZŁOŚCI

92. Komisja będzie stosować niniejszy kodeks najlepszych praktyk do zgłaszanych środków i środków, o których została ona poinformowana, począwszy od trzydziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
93. Niniejszy kodeks najlepszych praktyk może zostać zmieniony w celu uwzględnienia:
- zmian w środkach natury legislacyjnej, administracyjnej i dotyczących interpretacji,
 - odnośnego orzecznictwa sądów UE, lub
 - doświadczenia nabytego w trakcie jego stosowania.

⁽¹⁾ W przypadku gdy program faktycznie został wdrożony.

94. Komisja będzie prowadzić regularny dialog z państwami członkowskimi i innymi zainteresowanymi stronami odnośnie do stosowania rozporządzenia proceduralnego w ogóle, a w szczególności kodeksu najlepszych praktyk.
-

ZAŁĄCZNIK

Streszczenie zgłoszenia: Zaproszenie stron trzecich do zgłaszania uwag**Zgłoszenie środka pomocy państwa**

W dniu ... Komisja otrzymała zgłoszenie środka pomocy zgodnie z art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Po wstępnej analizie Komisja uznała, że zgłoszony środek może wchodzić w zakres procedury uproszczonej na podstawie sekcji 6 komunikatu Komisji w sprawie kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa (Dz.U. C ... z xx.xx.2018, s. ...).

Komisja zwraca się do zainteresowanych stron trzecich o zgłaszanie jej ewentualnych uwag na temat planowanego środka.

Główne cechy środka pomocy są następujące:

Numer środka pomocy: SA ...

Państwo członkowskie:

Numer referencyjny państwa członkowskiego:

Region:

Organ przyznający pomoc:

Nazwa środka pomocy

Krajowa podstawa prawna:

Proponowana unijna podstawa prawna dla oceny: Wytyczne ... lub ustalona praktyka Komisji uwzględniona w decyzjach Komisji (1, 2 i 3).

Rodzaj środka: Program pomocy/pomoc *ad hoc*

Zmiany istniejącego środka pomocy

Czas trwania (programu pomocy):

Data przyznania pomocy:

Sektor(y) gospodarki

Rodzaj beneficjenta (MŚP/duże przedsiębiorstwo):

Budżet:

Instrument pomocy (dotacja, dopłata do oprocentowania itp.):

Uwagi, w których porusza się kwestie związane z konkurencją dotyczące zgłoszonego środka, muszą wpłynąć do Komisji nie później niż w terminie 10 dni roboczych od daty publikacji informacji o niniejszym zgłoszeniu. Wraz z poufną wersją uwag należy przekazać wersję uwag nieobjętą klauzulą poufności, którą będzie można przekazać zainteresowanym państwom członkowskim lub innym zainteresowanym stronom. Można je przesłać do Komisji faksem, pocztą lub pocztą elektroniczną, podając numer referencyjny SA ..., na następujący adres:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussels
BELGIQUE/BELGIË
Faks +32 22961242
Email: stateaidgreffe@ec.europa.eu